

Closing the gap

Podpora zdraví do škol ČR

PhDr. Miluše Havlínová, CSc.

Mgr. Tomáš Blaha

14.02.07, SZÚ Praha

- vychází z celoevropské vzdělávací politiky
 - to, co přispívá k nerovnosti ve zdraví, je absence:
 - *výchovy ke zdraví*
 - *podpory zdraví ve školách*
-

- Podpora zdraví do škol je zakotvena ve vládním dokumentu **Zdraví 21** - národní program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva (říjen 2002, www.mzcr.cz)

dílčí cíl 13.4:

„Zajistit, aby nejméně 50 % dětí mělo příležitost zařadit se do MŠ podporujících zdraví a 95 % do ZŠ, které podporují zdraví.“

- **Rámcový vzdělávací program** pro ZŠ
(www.vuppraha.cz):
vzdělávací obor Výchova ke zdraví – dvě
formy:
 - samostatný
 - integrovaný
 - povinnost pro všechny ZŠ od začátku
školního roku 2007/2008
-

program Škola podporující zdraví (ŠPZ)

existence sítě, která dosáhla v ČR prokazatelných výsledků v podpoře zdraví do škol (WHO, EU a CE; v ČR od roku 1992, garant: SZÚ Praha)

- strategické kroky dlouhodobého směřování od pilotních škol podporujících zdraví k rozšíření podpory zdraví do dalších škol a celého školství
 - modelový program s metodikou pro školy
 - manuály: publikované a inovované (Portál 2006)
 - seriál Průvodce Výchovou ke zdraví (Učitelské listy, září 2005 – červen 2006)
 - koordinovaná síť certifikovaných škol v programu po celé ČR
 - příklady dobré praxe v oblasti implementace i strategie podpory zdraví
 - relevantní nástroje k autoevaluaci a evaluaci
 - výzkumná šetření
-

šetření o možnostech realizace

Podpora zdraví do škol

□ *Dotazníkové šetření*

Podmínky pro výchovu ke zdraví na českých základních školách (PdF MU Brno, 2005):

- ve spolupráci s ČŠI osloveno 1000 ředitelů úplných ZŠ
 - *Výsledky dotazníkového šetření (N = 536)*
 - 56 % ředitelů ZŠ považuje **za přínosné** zavedení Výchovy ke zdraví jako samostatného vzdělávacího oboru;
 - většina ředitelů **nemá ujasněno**, kdo bude Výchovu ke zdraví na škole garantovat a případně vyučovat;
 - pouze 10 % ředitelů uvažuje o Výchově ke zdraví jako o **samostatném vyučovacím předmětu**, naopak 44 % ředitelů realizaci Výchovy ke zdraví vůbec neplánuje.
-

□ *Výsledky dotazníkového šetření*

- většina škol zřejmě nezajistí v blízké době **didaktické pomůcky** pro Výchovu ke zdraví a nezabezpečí materiální, personální, hygienické, organizační a jiné podmínky pro uskutečňování Výchovy ke zdraví dle RVP ZV, kap. 10.; nejčastějším důvodem je nedostatek finančních prostředků;
 - pouze necelá polovina ředitelů je **seznámena s programem ŠPZ**; ředitelé to odůvodňují velkým zatížením administrativní prací a nedostatkem času na studium dalších dokumentů;
 - téměř třetina ředitelů **neuvažuje přímo o zapojení** své školy do sítě ŠPZ.
-

□ *Dotazníkové šetření – doporučení:*

- **zdůraznit nutnost realizace** Výchovy ke zdraví jako samostatného nebo integrovaného vyučovacího předmětu včetně osvojení nezbytných vědomostí a dovedností v této oblasti;
 - **požadovat aprobaci učitelů** pro vzdělávací obor Výchova ke zdraví; ve spolupráci s řediteli škol a MŠMT ČR zřetelněji deklarovat zájem o studium Výchovy ke zdraví v rámci jednotlivých forem studia na fakultách připravujících učitele ZŠ.
 - iniciovat **zvážení reálnosti** požadavku programu Zdraví 21 umožnit 95 % žáků navštěvovat školy podporující zdraví;
-

Podpora zdraví do škol krajská strategie ŠPZ

- rozšiřování podpory zdraví do všech škol - **metodická pomoc školám v kraji:**
 - při implementaci podpory zdraví a výchovy ke zdraví do ŠVP podle RVP;
 - při vzdělávání učitelů k podpoře zdraví a výchově ke zdraví;
 - založení multidisciplinárního týmu odborníků z řad zdravotnictví a školství angažovaných v podpoře zdraví v každém kraji ČR – **krajský koordinační tým.**
 - krajský koordinační tým – **struktura**
 - odpovědní partneři: KHS, ZÚ a KSŠPZ;
 - strategičtí partneři: OŠMT, ČŠI, PdF, NSZM, PC, PPP, NNO, škola a zřizovatel
 - krajský koordinační tým - **realizace**
 - KKT zakládány od března 2006
 - nyní založeno 10 KKT z 14
 - program ŠPZ dočasně koordinuje aktivity jednotlivých KKT
 - připraven metodický kurz pro zástupce KHS, ZÚ, ČŠI/OŠMT
-

Podpora zdraví do škol **další aktivity**

Aktivity spojené s podporou zdraví do škol:

- seminář k Výchově ke zdraví pro certifikované ZŠPZ (SZÚ)
 - projekt Koordinátor (MŠMT)
 - tématické inspekce k Výchově ke zdraví (ČŠI)
 - tvorba a vydávání metodických materiálů (VÚP...)
 - mediální podpora
 - ...
-

Děkujeme za pozornost

mhavlin@szu.cz

tomas.blaha@szu.cz